

Матеріали та методи

Досліджувались 24 пацієнти з рефлекторними синдромами при вертеброгенних радикулопатіях попереково-крижового відділу хребта, віком від 22 до 68 років. 1-а група (12 пацієнтів) отримували традиційну акупунктуру, мануальну терапію, лазеротерапію (BTL-6000 Super Inductive System), кінезотерапію (фізичні вправи). 2-а група (12 пацієнтів) використовували пристрої аплікаційні Ляпка (килимоч квадрат 5,8 Аг, масажну подушку голчасту 5,8 Аг, при лямбоішіалгії – стрічку «Здоров'я» Ляпко 1п+2п 5-сегментну), мануальну терапію, лазеротерапію, кінезотерапію. При вираженому больовому синдромі ібупрофен 600-800 мг, літичні крапельниці. У двох групах лікування проходило № 8-12 сеансів. Оцінювали клініко-неврологічні показники, вираженості больового синдрому по ВАШ, опитувальнику болю DN4 і МакГілла, даним МРТ, РТГ, капіляроскопії, КСД (комплекс спектрально-динамічний), «Діакор».

Результати дослідження показали, що в 1-й групі повністю купувався больовий синдром в 58,3%, значно зменшився – 25%, зняті різко виражені болі – 8,3%, з мінімальною динамікою – 8,3%; у 2-й групі купувався больовий синдром в 41,6%, значно зменшився – 41,6%, зняті різко виражені болі – 8,3%, з мінімальною динамікою – 8,3%.

Висновки

При рефлекторних больових синдромах попереково-крижового відділу хребта доцільно використовувати традиційну акупунктуру, пристрої аплікаційні Ляпка, мануальну терапію, лазеротерапію, кінезотерапію.

УДК 615.281.8:615.3

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВИНИКНЕННЯ ПОБІЧНИХ РЕАКЦІЙ ФІТОПРЕПАРАТІВ В СИСТЕМІ ФАРМАКОНАГЛЯДУ

- **Г.В. Зайченко**, д. мед. н., проф., зав. каф. фармакол.;
 - **Н.О. Горчакова**, д. мед. н., проф. каф. фармакол.;
 - **Д.О. Козак**, аспір. каф. фармакол.
- *Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ*

Актуальність. Студентам медичних і фармацевтичних навчальних закладів України при вивченні фармакології синтетичних та фітопрепаратів необхідно опанувати основи фармаконагляду.

Метою роботи було ознайомлення студентів з визначенням ризику/користі при застосуванні лікарських засобів рослинного походження.

Матеріали і методи дослідження. Було застосовано бібліографічний метод і метод інформаційного синтезу.

Результати дослідження та їх обговорення. При викладанні фармакології фітопрепаратів, які включені в навчальні програми з фармакології, увага студентів привертається не лише до їх фармакологічних ефектів та показань до призначення, а й до можливих побічних реакцій. В останні роки їх вчать звертати увагу на існування переваги користі цих ліків над ризиками при застосуванні пацієнтами. Цьому завданню допомагає ознайомлення з побічними реакціями лікарських засобів, симптомами передозування і затвердженими протипоказаннями до призначення. З класифікацією побічних реакцій лікарських засобів студенти знайомляться на заняттях із загальної фармакології. Більш детально фармакологію препаратів рослинного походження обговорюють на заняттях з фармакології холінергічних засобів і препаратів, які впливають на аферентну іннервацію.

Серед холіноблокуючих препаратів обговорюють фармакологію препаратів рослинного походження атропіну сульфат, платифіліну гідротартрат, скополаміну гідробромід, звертаючи увагу на рослини, з яких вони отримані, – красавку, блекоту, дурман, жовтозілля широколисте. Відомі симптоми отруєння не тільки препаратами, але й їх сировиною. Особливу увагу приділяють токсикології ягід красавки, симптомам, що спостерігаються при її отруєнні, антидотній терапії та заходам невідкладної допомоги. Меншою токсичністю володіють лікарські засоби рослинного походження, які впливають на аферентну іннервацію – в'язучі, обволікаючі, адсорбуючі, і тому більшість з них є безрецептурними.

Висновки. При дослідженні фармакології фітопрепаратів необхідно звертати увагу на їх гостру, хронічну токсичність, фармакологічні властивості, зосереджуючись на симптомах, які спостерігаються при віддалених проміжках часу.

Перспективи подальших досліджень. Викладання фармакології студентам 3 курсу медичних та фармацевтичних факультетів потребує ознайомлення з новими ефективними фітопрепаратами, що реєструються в Україні, і обов'язковим з'ясуванням можливості виникнення побічної дії і симптомів передозування.